

**Raport z badań jakościowych
z imigrantami –
w ramach Programu
Rozwój Lokalny
Miasta Kędzierzyn-Koźle**

Kędzierzyn-Koźle, kwiecień 2020

Spis treści

Informacje wstępne.....	4
Opis metody	4
Realizacja i przebieg badania	4
Cel badania	4
Wnioski.....	5
Ocena statusu zamieszkania w Kędzierzynie-Koźlu.....	7
Opis badanej grupy.....	7
Wykonywany zawód.....	11
Stan cywilny i sytuacja rodzinna.....	11
Status pobytu (dot. obywateli zagranicznych)	11
Określenie czynników wpływających na podjęcie decyzji o migracji do Kędzierzyna-Koźła jako miejsca pracy i życia	12
Kluczowe czynniki dotyczące wyjazdu z poprzedniego miejsca oraz powody wyjazdu do Kędzierzyna-Koźła	12
Kędzierzyn-Koźle a inne miasta: perspektywa przeprowadzki do innych miejscowości. Mocne strony miasta	15
Identyfikacja obszarów problemowych związanych z zatrudnieniem i integracją społeczną 17	
Poszukiwanie pracy/uzyskanie pomocy jako osoba bezrobotna	17
Miejsce zamieszkania – wynajem mieszkania/pokoju	17
Załatwienie spraw w urzędach/instytucjach	19
Dostęp do opieki medycznej	20
Poczucie bezpieczeństwa	21
Bariera językowa (dotyczy obcokrajowców)	22
Zezwolenia na pobyt w Polsce (dotyczy obcokrajowców)	22
Inne problemy związane z pobytem w Kędzierzynie-Koźlu.....	23
Działania podejmowane na rzecz wsparcia zatrudnienia i integracji społecznej.....	24
Działania wspierające integrację osób z innych miast/ krajów z lokalną społecznością.....	24

Rodzaje oferowanego wsparcia i potrzebna formy wsparcia	25
Skuteczność działania.....	26
Określenie planów na przyszłość.....	27
Plany życiowe, zawodowe oraz edukacyjne respondentów	27
Perspektywy kariery osobistej i zawodowej w Kędzierzynie - Koźlu.....	28
Wyjazd do innych krajów lub miast – plany rozmówców	29
Identyfikacja potrzeb i priorytetów dotyczących osiedlenia się i podjęcia pracy	31
Oczekiwania związane z miejscem zamieszkania oraz pracą zarobkową przed przyjazdem do Kędzierzyna - Koźla	31
Najważniejsze potrzeby.....	32
Działania na rzecz integracji mieszkańców oczami zawodników ZAKSY Kędzierzyn - Koźle	34
Scenariusz badania z migrantami, osobami, które zamieszkały w Kędzierzynie-Koźlu.....	35

Informacje wstępne

Opis metody

Indywidualne wywiady pogłębione (z ang. IDI - In-Depth Interview) to forma badań jakościowych, która ma przede wszystkim charakter eksploracyjny. Polega na rozmowie w „cztery oczy” badacza z respondentem tj. bezpośredniej rozmowie dwóch osób: ankietera i ankietowanego. Jej celem jest uzyskanie szczegółowych opinii i informacji od konkretnych osób, spełniających określone przez badacza kryteria doboru. Ponadto w zwykłej ankiecie respondent styka się zazwyczaj z listą gotowych odpowiedzi na pytania. W wywiadzie pogłębionym nacisk kładzie się na swobodę wypowiedzi. Ankieter tak kieruje rozmową, aby poruszone były wszystkie tematy, ale pozwala przy tym na pełną swobodę wypowiedzi respondenta. Badanie IDI dostarcza informacji na temat odczuć związanych z daną problematyką, wrażeń, przemyśleń i motywów. Dzięki wywiadam pogłębionym: można dobrze poznać opinie oraz postawy rozmówców, opisać motywy działań, opisać postawy wobec zjawisk społecznych.

Realizacja i przebieg badania

W ramach badania zrealizowano 14 wywiadów pogłębionych (IDI) z imigrantami tj. osobami, które zamieszkały w Kędzierzynie-Koźlu. Wśród badanych byli zarówno osoby o obywatelstwie polskim, jak i ukraińskim. Badania zostały przeprowadzone w okresie tygodnia począwszy od 2.04.2020 do 8.04.2020. Każdy wywiad trwał około 20-30 minut.

Cel badania

Celem badawczym była identyfikacja postaw i motywów związanych z przeprowadzaniem się do Kędzierzyna-Koźla oraz ocena miasta z perspektywy imigranta. Ponadto badanie ukierunkowane było na określenie czynników wpływających na podjęcie decyzji o zamieszkaniu na terenie Kędzierzyna-Koźla, identyfikację obszarów problemów związanych z zatrudnieniem i integracją społeczną, ocenę oraz identyfikację działań podejmowanych na rzecz wsparcia zatrudniania i integracji społecznej, określenie planów dotyczących migracji z Kędzierzyna-Koźla oraz identyfikację potrzeb i priorytetów w zakresie osiedlania się i podjęcia pracy na terenie Kędzierzyna-Koźla.

Wnioski

1. Dziesięciu z czternastu badanych jest w związku małżeńskim i posiada od 1 do 3 dzieci. Współmałżonkowie również mieszkają na terenie miasta Kędzierzyn-Koźle. Zdecydowana większość osób biorących udział w badaniu deklaruje posiadanie wyższego wykształcenia. Niemal wszyscy badani to osoby aktywne zawodowo – tylko jeden respondent deklaruje, że nie posiada zatrudnienia. Czterech ankietowanych to osoby pochodzące z Ukrainy, z czego jedna osoba ma zezwolenie na pobyt stały, dwóch respondentów na pobyt czasowy, a jeden jest w trakcie uzyskiwania zezwolenia.
2. Kluczowe czynniki dotyczące wyjazdu z poprzedniego miejsca oraz powody przeprowadzki do Kędzierzyna-Koźla kształtują się następująco¹: większość badanych (dziewięć osób) wskazuje na czynniki **zawodowe** (tj. ukierunkowane na podjęcie pracy zarobkowej na terenie miasta), z czego trzy osoby to sportowcy zawodowi – siatkarze, a cztery osoby to imigranci z Ukrainy. Sześć osób powołuje się na powody **osobiste** (tj. podjęcie decyzji ze względu na współmałżonka / partnera, który pochodzi z Kędzierzyna-Koźla lub zdecydował się na podjęcie pracy w tym mieście). Natomiast jeden respondent powołał się na aspekty **lokalizacyjne** (tj. decyzja związana z dogodną lokalizacją Kędzierzyna-Koźla w stosunku do zaspokojenia dotychczasowym potrzeb tj. potrzeb zawodowych).
3. Część badanych wskazuje, że zaraz po zamieszkaniu w Kędzierzynie-Koźlu rozważała przeprowadzkę do innych miast. Powodem były problemy związane m. in. z odnalezieniem się na rynku pracy, brakiem środków na zakup mieszkania lub chęcią zamieszkania w większych miejscowościach. Zauważalna jest jednak tendencja, że chęć zmiany miejsca zamieszkania zmniejsza się z upływem czasu, a wpływ na to mają m. in. stabilizacja zawodowa i finansowa, a także założenie rodziny.
4. Uczestnicy wywiadów raczej nie mieli problemów ze znalezieniem pracy lub uzyskaniem pomocy jako osoba bezrobotna (problemy zgłosiły tylko 3 osoby). Również znalezienie pokoju (do wynajęcia) lub mieszkania nie było problemem, najczęściej dzięki wsparciu małżonka lub osoby postronnej.
5. Osoby, które nie mają znajomych lub rodziny na terenie miasta mogą się jednak liczyć z problemem dostępności mieszkań, nieodpowiednimi warunkami mieszkaniowymi oraz problemami ze spełnieniem warunków stawianych przez wynajmujących (np. niechęć do wynajmowania mieszkania rodzinom z dziećmi). Zdaniem jednego z badanych, wielu Ukraińców ma problemy z zakupem własnego mieszkania w Polsce z uwagi na przepisy prawne oraz procedury.
6. Uczestnicy badania raczej nie mieli problemów z załatwianiem spraw w urzędach oraz instytucjach. Deklarowano, że urzędnicy pomagali i doradzali przy składaniu dokumentów. Zwracano jedynie uwagę na kolejki w urzędach i biurokrację. Jeden z badanych uważa jednak, że w urzędzie nie został o wszystkim dobrze poinformowany i przez to razem z pracodawcą nieświadomie złamał prawo, co skutkowało deportacją na Ukrainę na okres jednego roku.

¹ Jedna osoba została zaklasyfikowana zarówno do czynników osobistych, jak i zawodowych.

7. Respondenci nie mają problemów z dostępem do opieki medycznej. Problemem może być jednak dostępność terminów do specjalistów i kolejki w poczekalni.
8. Większa część uczestników czuła się bezpiecznie w mieście, chociaż kilka osób miało na początku obawy. Tylko jeden z badanych doświadczył bezpośredniej dyskryminacji ze strony Polaków – współpracowników w firmie, w której pracował.
9. Chociaż niektórzy obcokrajowcy deklarowali problemy z językiem na początku swojego pobytu w Polsce, to zwrócili oni uwagę, że z czasem bariera ta zaczęła znikać (wpływ na to ma osłuchanie się z językiem polskim oraz do pewnego stopnia pokrewność języka polskiego i ukraińskiego). W badaniu brały udział również osoby, które znały język polski w wystarczającym stopniu, przez co nie miały problemów z komunikacją.
10. Do innych problemów Kędzierzyna-Koźła zaliczyć można m.in.: złą jakość powietrza, brak miejsc do rekreacji i spędzania wolnego czasu, potencjalne zaczepki ze strony nietrzeźwych mieszkańców.
11. Najpotrzebniejszymi formami działalności są: nauka języka polskiego dla obcokrajowców oraz udzielanie informacji na temat obowiązujących przepisów np. w prawie pracy, by poruszanie się w obrębie rynku pracy było jak najbardziej przejrzyste.
12. Zdecydowana większość respondentów wiąże swoje przyszłe plany prywatne i zawodowe z Kędzierzyna-Koźlem. Są to osoby, które są zadowolone ze swojej obecnej sytuacji zawodowej, widzą perspektywy rozwoju w tym zakresie i zakupiły lub mają w planach np. zakup swojego mieszkania na terenie miasta.
13. Osoby, które planują wyjazd z Kędzierzyna-Koźła, często w bliżej nieokreślonej perspektywie czasowej, nie planują wyjazdu za granicę. Często przemieszczenie jest planowane w obrębie województwa np. do Opola. Wyjątkiem są sportowcy zawodowi – siatkarze, którzy ze względu na wykonywany zawód biorą pod uwagę wyprowadzkę do innej miejscowości.
14. Oczekiwania, które były wiązane z przeprowadzką do Kędzierzyna-Koźła zostały spełnione.
15. Najważniejszą potrzebą jest posiadanie własnego mieszkania lub domu. Aspektem, na który zwracali uwagę badani jest zła jakość powietrza, które utrudnia codzienne funkcjonowanie i jest dla niektórych osób przyczynkiem do rozważania decyzji o przeprowadzce do innej miejscowości.

Ocena statusu zamieszkania w Kędzierzynie- Koźlu

Opis badanej grupy

W badaniu wzięły udział osoby, które przybyły do Kędzierzyna-Koźla w ostatnich latach i tutaj zdecydowały się zamieszkać oraz podjąć pracę. Wśród 14 przebadanych osób 10 respondentów jest narodowości polskiej, zaś 4 ukraińskiej. Badani są w zróżnicowanym wieku oraz pochodzą miejscowości o różnej wielkości.

Oznaczenie	Płeć	Pochodzenie	Wykształcenie, doświadczenie zawodowe	Przyczyna osiedlenia w Kędzierzynie-Koźlu	Stan cywilny, dzieci
Wywiad 1	Kobieta	Pochodzi z Częstochowy, następnie mieszkała do 25 r. ż. w Gliwicach	Wyższe wykształcenie, pracuje jako nauczycielka języka angielskiego, wcześniej nauczycielka nauczania początkowego	Powody osobiste – praca męża, który pochodził z KK ² i tutaj miał własną działalność	Mężatka (mąż z KK), trójka dzieci; wszyscy mieszkają w KK
Wywiad 2	Mężczyzna	Urodzony w Sieradzu, 15 lat mieszkał w Łodzi, od 1,5 roku w KK	Wyższe wykształcenie, urzędnik – urbanista, pracował w zawodzie urzędniczym w Łodzi, uzyskał przeniesienie do KK na to samo stanowisko	Powody osobiste – praca żony, która pochodzi z KK i tutaj założyła własną działalność gospodarczą chociaż wcześniej razem mieszkali w Łodzi zdecydował się na przeniesienie	Żonaty (żona z KK), jedno dziecko; wszyscy mieszkają w KK

² KK – niniejszy skrót należy rozumieć jako oznaczenie miejscowości tj. Kędzierzyn-Koźle.

				ze względu na pracę żony	
Wywiad 3	Kobieta	Pochodzi ze Zgorzelca, mieszka w KK od 2012 r.	Wyższe wykształcenie, urzędnik	Powody osobiste – praca męża, który został przeniesiony z Opola do KK	Mężatka (mąż nie pochodzi z KK), jedno dziecko, wszyscy mieszkają w KK
Wywiad 4	Kobieta	Pochodzi z Jeleniej Góry, mieszkała we Wrocławiu	Wyższe wykształcenie, urzędnik	Powody osobiste – praca narzeczonego, który dostał pracę w KK, ankietowana przeprowadziła się do KK dopiero po znalezieniu miejsca pracy	Panna, narzeczony nie pochodzi z KK, obydwoje mieszkają w KK
Wywiad 5	Mężczyzna	Pochodzi z Ukrainy z Lwowa	Wykształcenie zawodowe/średnie, pracował jako kierowca i budowlaniec, obecnie pracuje w firmie budowlanej	Cele zarobkowe	Kawaler, rodzice z Ukrainy mieszkają już w KK od 5 lat, ankietowany dołączył do rodziców
Wywiad 6	Mężczyzna	Pochodzi z Żor	Wyższe wykształcenie, leśnik	Powody związane z lokalizacją KK – ankietowany pracował w Brzegu, a żona w Gliwicach, zdecydowali się przeprowadzić do KK ze względu na dogodny dojazd do obu miejscowości; żona chodziła do	Żonaty, dwoje dzieci, wszyscy mieszkają w KK

				szkoły średniej w KK	
Wywiad 7	Mężczyzna	Pochodzi z Ukrainy, w Polsce od 3 lat	Z wykształcenia hydraulik i pracuje w zawodzie	Cele zarobkowe	Żonaty, dwoje dzieci, ankietowany najpierw przyjechał do KK, następnie sprowadził rodzinę
Wywiad 8	Mężczyzna	Pochodzi z Ukrainy, w 1996 pracował w nadleśnictwie w Chojnie, gdzie nauczył się języka polskiego, w późniejszym okresie pracował naprzemiennie: w Rosji 3 miesiące i 1,5 miesiąca w Polsce, od 2014 (po rozpoczęciu konfliktu rosyjsko-ukraińskiego) zdecydował się przeprowadzić do KK, gdzie pracuje i mieszka	Z wykształcenia cieśla, obecnie pracuje jako pracownik budowlany	Cele zarobkowe	Żonaty, jeden dorosły syn, ankietowany najpierw przyjechał do KK, następnie sprowadził rodzinę – żona i syn pracują na ternie KK
Wywiad 9	Mężczyzna	Pochodzi z Ukrainy, 20 lat pracował w ukraińsku wojsku,	Wyższe wykształcenie (studia wojskowe i studia nafty i gazu), przez 20 lat	Cele zarobkowe - najpierw badany pracował w Kielcach, a następnie	Żonaty po raz drugi (była żona Ukrainka), obecna żona Polka, trójka

		następnie podjął pracę w Polsce:	pracował w wojsku, obecnie pracuje jako magazynier	firma, w której był zatrudniony, została przeniesiona do KK	dzieci, wszyscy mieszkają w KK
Wywiad 10	Mężczyzna	Pochodzi z Dzierżoniowa	Wykształcenie wyższe, pracuje jako inspektor transportu drogowego	Cele zawodowe i powody osobiste – na studiach w Opolu poznał obecną żonę, która pochodzi z KK; badany znalazł pracę w KK, następnie przeprowadził się żoną do KK	Żonaty (żona pochodzi z KK), jedno dziecko, wszyscy mieszkają w KK
Wywiad 11	Kobieta	Pochodzi z Górnego Śląska, w KK mieszka od 13 lat	Geograf, obecnie bez zatrudnienia, część dochodu uzyskuje z prowadzonego bloga	Powody osobiste – obecny mąż mieszka w KK	Mężatka po raz drugi, jedno dziecko (dorosłe), z obecnym mężem mieszka w KK
Wywiad 12	Mężczyzna	Pochodzi z Wrocławia	Wykształcenie wyższe, sportowiec zawodowy – siatkarz ZAKSA KK	Cele zawodowe	Kawaler; mieszka w KK sezonowo (przez 9 miesięcy w roku)
Wywiad 13	Mężczyzna	Pochodzi z okolic Ostródy	Wykształcenie średnie, sportowiec zawodowy – siatkarz ZAKSA Kędzierzyn-Koźle	Cele zawodowe	Kawaler, mieszka w KK sezonowo
Wywiad 14	Mężczyzna	Pochodzi z Krotoszyna, w KK mieszka od października 2019 r.	Wykształcenie wyższe, sportowiec zawodowy – siatkarz ZAKSA Kędzierzyn-Koźle	Cele zawodowe	Żonaty, 1 dziecko, wszyscy mieszkają w KK, ale ze względu na wykonywany

					zawód – mieszkają tutaj sezonowo
--	--	--	--	--	--

Wykonywany zawód

Wśród badanych jest trzech zawodowych sportowców – siatkarzy w klubie ZAKSA Kędzierzyn-Koźle, troje urzędników, z czego jeden to urbanista zajmujący się planowaniem przestrzennym, dwóch pracowników budowlanych, po jednej osobie wykonującej zawód: nauczyciela, hydraulika, inspektora transportu drogowego, magazyniera, leśnika, a także jedna osoba, która obecnie nie posiada zatrudnienia, ale część dochodów uzyskuje z prowadzonego bloga. Zdecydowana większość respondentów posiada wyższe wykształcenie. Ponadto niemal wszyscy ankietowani posiadający zatrudnienie pracują na terenie Kędzierzyna-Koźla. Tylko jedna osoba wskazała, że nie była w stanie znaleźć pracy na terenie Kędzierzyna-Koźla i podjęła pracę w zawodzie w Zdzeszowicach:

Przez ostatnie lata (...) nie mogłam znaleźć pracy w szkole. (...) Brałam pod uwagę też Gliwice i ewentualny dojazd do pracy. Ale obecnie pracuję w Zdzeszowicach, więc też obecnie dojeżdżam do pracy. [Wywiad 1]

Stan cywilny i sytuacja rodzinna

Większość badanych deklaruje, że posiada rodzinę: spośród czternastu ankietowanych dziesięciu deklaruje, że pozostaje w małżeństwie i mieszkają z obecnym małżonkiem na terenie Kędzierzyna-Koźla. Wszystkie te osoby posiadają dzieci: pięciu badanych posiada po jednym dziecku, troje ankietowanych posiada trójkę dzieci, zaś dwoje respondentów – dwójkę. Ponadto dwie osoby deklarują, że są rozwodnikami, ale weszli ponownie z wiązek małżeńskich. Badani, którzy nie sformalizowali swojego związku nie deklarują posiadania dzieci.

Status pobytu (dot. obywateli zagranicznych)

Jak zostało wskazane, wśród badanych 4 osoby to obywatele Ukrainy. Jeden respondent ma pozwolenie na pobyt stały, dwóch badanych deklaruje posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy, natomiast jeden badany wskazuje, że jest w trakcie uzyskiwania zezwolenia, ale ze względu na obecną sytuację epidemiologiczną³ procedura ta uległa wydłużeniu:

Złożyłem wniosek na pobyt czasowy, ale przez obecną sytuację epidemii wszystko się przedłuża. [Wywiad 5]

³ Wywiady IDI były przeprowadzane w dniach 2.04.2020 do 8.04.2020, czyli w okresie obowiązywania stanu epidemii, czyli w okresie ograniczonej działalności urzędów oraz instytucji.

Określenie czynników wpływających na podjęcie decyzji o migracji do Kędzierzyna-Koźła jako miejsca pracy i życia

Kluczowe czynniki dotyczące wyjazdu z poprzedniego miejsca oraz powody wyjazdu do Kędzierzyna-Koźła

Czynniki dotyczące wyjazdu z poprzedniego miejsca oraz przyczyny wyboru Kędzierzyna-Koźła jako miasta docelowego są ze sobą zbieżne. Niniejsze kwestie zostały podzielone na trzy kategorie ze względu na ich celowość⁴: **zawodowe** – ukierunkowane na podjęcie pracy zarobkowej na terenie miasta); **osobiste** – podjęcie decyzji ze względu na współmałżonka / partnera, który pochodzi z Kędzierzyna-Koźła lub zdecydował się na podjęcie pracy w tym mieście; **lokalizacyjne** – decyzja związana z dogodną lokalizacją Kędzierzyna-Koźła w stosunku do zaspokojenia dotychczasowym potrzeb tj. potrzeb zawodowych.

Najwięcej badanych – dziewięciu – wskazało na powody zawodowe. **Trzy** osoby, które powołały się na niniejszy cel, to zawodowi sportowcy – siatkarze, którzy otrzymali propozycję pracy w Kędzierzynie-Koźlu (tj. realizację kontraktu w klubie ZAKSA Kędzierzyn-Koźle):

Tutaj dostałem najlepsze warunki finansowe w pracy i miałem blisko z poprzedniego miejsca zamieszkania. ZAKSA zaproponowała mi najlepsze warunki finansowe, dlatego zdecydowałem się na kontrakt z nimi. [Wywiad 12]

Przeniósłem się tutaj z Warszawy, ponieważ dostałem możliwość współpracy z tym Klubem, a to najlepszy klub w Polsce. Więc to wiązało się z moją przeprowadzką do Kędzierzyna. [Wywiad 13]

Podwódnym. Kontrakt z najlepszym klubem w Polsce. [Wywiad 14]

W tej grupie są również imigranci z Ukrainy, którzy również ukierunkowani byli na podjęcie pracy w Polsce, zaś fakt, że respondenci znaleźli się w Kędzierzynie-Koźlu wynikał z takich czynników jak

⁴ Jedna osoba została zaklasyfikowana zarówno do czynników osobistych, jak i zawodowych.

m. in.: przeniesienie przez pracodawcę, rodzina z Ukrainy mieszka i pracuje w Kędzierzynie-Koźlu, pośrednictwo pracy:

Najpierw tutaj był tato i tutaj pracował. Potem dojechała mama. Potem przyjechałem ja – najpierw na chwilę, zobaczyłem, że mi się podoba i postanowiłem zostać. (...) Powodem przyjazdu do Polski było to, że jest blisko Ukrainy. Chciałem zobaczyć jak się tutaj mieszka i żyje. Spodobało mi się tutaj. Jak mam czas to zwiedzam inne miasta i Polska mi się bardzo podoba. A Kędzierzyn dlatego, że mam tutaj pracę, którą pomógł uzyskać mój tato. [Wywiad 5]

Miałem żonę na Ukrainie i dzieci. Ale miałem tam za mało pieniędzy, więc jako rencista przyjeżdżałem do Polski do pracy, żeby dorobić. Najpierw dorabiałem w Kielcach, a potem firma rzuciła nas do Kędzierzyna-Koźla. [Wywiad 9]

W ogóle chciałem wyjechać do Polski. Tutaj podoba mi się jak funkcjonuje cała gospodarka i ekonomia. (...) Na Ukrainie są bardzo niskie zarobki, nie szło się utrzymać z całą rodziną. Zarobki były bardzo ważnym powodem mojego wyjazdu do Polski. (...) Jeszcze na Ukrainie wypełniłem taki formularz na stronie internetowej z firmy pośredniczącej w zatrudnianiu obcokrajowców w Opolu. I oni zadzwonili do mnie, że mają ofertę pracy hydraulika w Kędzierzynie Koźlu. Najpierw przyjechałem do Opola, gdzie zrobiłem wszystkie badania i szkolenie BHP i przeniósłem się do pracy (...) w Kędzierzynie. [Wywiad 7]

Sześciu respondentów wskazało na powody osobiste – czynnikiem wpływającym na podjęcie decyzji o przeprowadzce do Kędzierzyna-Koźla z dotychczasowego miejsca zamieszkania ze względu na pochodzenie współmałżonka / partnera z Kędzierzyna-Koźla:

Główny powód to mój drugi, obecny związek. Mój obecny mąż mieszkał w Kędzierzynie, więc przeprowadziłam się tutaj do niego. Mieszkam tutaj z nim już 13 lat. [Wywiad 11]

Poznałam męża, on tutaj mieszkał więc przyjechałam za nim. On miał tutaj biznes rodzinny, więc nie mógł przenieść się do mnie. Dlatego zdecydowałam przeprowadzić się do Kędzierzyna- Koźle, do niego. [Wywiad 1]

Generalnie czynnikiem było to, że żona tutaj nabyła uprawnienia jako adwokat. Została tutaj wpisana na listę adwokatów i otworzyła kancelarię adwokacką. Mogliśmy zostać w Łodzi, gdzie żona mogła pracować w dużej korporacji bądź mogła podjąć własną działalność i się realizować sama w Kędzierzynie. I taką podjęliśmy decyzję. Poza tym tak naprawdę w Łodzi nie mieliśmy żadnej rodziny, tylko pojechaliśmy tam na studia. I żona poza tym chciała wrócić do rodzinnych

stron – pochodzi z Kędzierzyna. Mnie również udało się dostać przeniesienie w pracy z Łodzi do Kędzierzyna. [Wywiad 2]

lub z powodu podjęcie przez współmałżonka / partnera pracy na terenie miasta:

Do Kędzierzyna trafiłam razem z mężem, ponieważ mąż dostał tutaj pracę. Mieszkam w Kędzierzynie od 2012 roku. Przenieśli męża z Opola do Kędzierzyna w pracy zawodowej. [Wywiad 3]

Nie było to związane z moją pracą. Przyczyną było otrzymanie pracy w tym miejscu przez mojego narzeczonego. Przeniósł się do Kędzierzyna i postanowiliśmy, że ja dołączę do niego jak tylko będę miała w Kędzierzynie pewne zatrudnienie. Dlatego podjęłam działania w tym celu, znalazłam pracę tutaj i przenieśliśmy się do Kędzierzyna. [Wywiad 4]

Jeden z respondentów wskazał zarówno powody zawodowe, jak i osobiste:

Wyjechałem z Dolnego Śląska do Opola na studia i tam poznałem przyszłą żonę, która pochodzi z Kędzierzyna. (...) Generalnie szukaliśmy oboje pracy po zakończeniu studiów. Braliśmy pod uwagę Opole bądź Kędzierzyn. I akurat nadarzyła się okazja i wziąłem udział w rekrutacji do mojej obecnej pracy w Kędzierzynie. Dostałem tą pracę, więc przenieśliśmy się tutaj. Dla mojej małżonki było to bardzo dobre rozwiązanie, bo jest to jej miasto rodzinne. (...) Żona też znalazła pracę w Kędzierzynie od razu po przeprowadzce, więc zostaliśmy już tutaj na stałe. [Wywiad 10]

Badany, który wskazał na aspekt lokalizacyjny stwierdził:

Nie praca była tutaj czynnikiem. Wcześniej żona pracowała w Gliwicach, a ja w Brzegu i chcieliśmy znaleźć miejsce zamieszkania takie, żeby w miarę wyśrodkować nasze dojazdy. I ważną rzeczą było to, że z Kędzierzyna był bardzo dobry dojazd kolejowy zarówno do Gliwic jak i do Brzegu. [Wywiad 6]

Kędzierzyn-Koźle a inne miasta: perspektywa przeprowadzki do innych miejscowości. Mocne strony miasta

Część badanych wskazują, że zaraz po zamieszkaniu w Kędzierzynie-Koźlu rozważała przeprowadzkę do innych miast. Powodem były problemy związane m. in. z odnalezieniem się na rynku pracy, brakiem środków na zakup mieszkania lub chęcią zamieszkania w większych miejscowościach. Zauważalna jest jednak tendencja, że chęć zmiany miejsca zamieszkania zmniejsza się z upływem czasu, a wpływ na to mają m. in. stabilizacja zawodowa i finansowa, a także założenie rodziny.

Był taki moment przez ostatnie lata, jak nie mogłam znaleźć pracy w szkole. W sumie przez kilka lat. Brałam pod uwagę też Gliwice i ewentualny dojazd do pracy. Ale obecnie pracuję w Zdieszowicach (tam gdzie jest koksownia), więc też obecnie dojeżdżam do pracy. Głównym powodem myślenia o pracy w innym mieście było to, że nie mogłam w pewnym okresie znaleźć pracy tutaj na miejscu. [Wywiad 1]

Tak. Przede wszystkim brałam pod uwagę Opole. Ze względu na to, że miałem pojęcie jakieś o mieszkaniu w Opolu po ukończeniu studiów. Studiowałem i mieszkaliśmy tam pięć lat. I tam celowaliśmy z małżonką, bo też miałyby blisko do Kędzierzyna. Ale życie za nas zweryfikowało. Kwestia mojej pracy i też czynniki finansowe, jeżeli chodzi o ceny mieszkań zdecydowały o tym, że przenieśliśmy się tutaj. [Wywiad 10]

Miałem takie myśli wcześniej. Na początku przyjazdu już na stałe do Kędzierzyna, po tym jak rzuciłem pracę w Rosji – myślałem też o innym, większym mieście. Ale dostałem szybko pracę, potem przyjechała żona, która też szybko znalazła pracę i dołączył do nas syn, który pracuje ze mną – więc na chwilę obecną nie zamierzam już nigdzie się przenieść. Pasuje nam tutaj życie. [Wywiad 8]

Jak się przeprowadziliśmy do Kędzierzyna to ja byłam na wychowawczym 3 lata i nie miałam potem pracy. Więc myśleliśmy z mężem o przeprowadzce do innego miasta. I bardzo ciężko było znaleźć mieszkanie do kupienia. Tak samo problem był z wynajmowaniem mieszkania (...). Ja nie mogłam znaleźć pracy. Więc wtedy myśleliśmy, żeby się przenieść gdziekolwiek w Polskę, może bardziej bliżej gór. Może nawet Bielsko- Biała. Ale potem w 2015 roku podjęłam pracę, dziecko poszło do przedszkola, kupiliśmy w końcu mieszkanie w kredycie i tak już zostaliśmy. [Wywiad 3]

Grupa badanych, która związana jest zawodowo ze sportem zwraca uwagę, że ze względu na charakter wykonywanej pracy, zmiana ich miejsca zamieszkania oraz pracy jest bardzo możliwa i uwarunkowana jest tylko i wyłącznie karierą sportową.

Wszystko zależy od propozycji i ofert innych klubów sportowych. Jestem gotowy na przeprowadzkę jak trafi mi się lepsza oferta. [Wywiad 14]

Wskazuje się, że Kędzierzyn-Koźle jest miastem, w którym poziom zaspokajania potrzeb jest wystarczającym: wskazuje się przede wszystkim na jego możliwości rekreacyjne oraz funkcjonalność.

Niemniej jedna z badanych osób zwraca uwagę, że po zakończeniu życia zawodowego przez jej męża planuje wyprowadzić się z Kędzierzyna-Koźła, wskazując jako powód niską jakość powietrza:

Jakiś tam mamy pomysł, żeby się wyprowadzić do innego miejsca. Nie jest to związane z pracą. (...) Mąż już jest prawie na emeryturze i takie mamy plany. (...) Chcemy się przeprowadzić gdzieś, gdzie będzie czyste i zdrowe powietrze i będzie można spokojnie oddychać zimą. [Wywiad 11]

Identyfikacja obszarów problemowych związanych z zatrudnieniem i integracją społeczną

Poszukiwanie pracy/uzyskanie pomocy jako osoba bezrobotna

Uczestnicy wywiadów raczej nie mieli problemów ze znalezieniem pracy lub uzyskaniem pomocy jako osoba bezrobotna.

Pracę miałem ustaloną jeszcze będąc na Ukrainie. Przyjechałem w zasadzie na gotowe. Tak samo udało się żonie – przyjechała od razu do pracy w salonie fryzjerskim. [Wywiad 7]

Nie miałem problemów ze znalezieniem pracy. Po przyjeździe już z myślą o tym, że chcę być tutaj na stałe, podjąłem się pracy przy elewacji u znajomego. I tam zobaczył mnie i moją pracę prezes tej firmy budowlanej, w której obecnie pracuję. Spodobało mu się to, że jestem fachowcem i zatrudnił mnie u siebie. Teraz już mam tam zatrudnieni na czas nieokreślony. [Wywiad 8]

Problemy ze znalezieniem pracy zadeklarowały tylko 3 osoby. Jedna z nich była zarejestrowana jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy, ale pracę znalazła sobie sama bez pomocy urzędu. Pozostałe osoby przez dłuższy czas poszukiwały pracy (nawet do dwóch lat poszukiwań).

Szukając pracy trafiłem na propozycję pracy jako kierowca śmieciarki. Ale jak pracodawca zobaczył moje wykształcenie powiedział, że mnie nie zatrudni, bo mam lepsze referencje od niego i jemu to nie odpowiada. (...) Składałem wszędzie CV. Dwa razy odmówiły mi też Azoty, nie wiem dlaczego, bo poszukiwali pracowników. Później Berger nie zatrudnił mnie, pomimo że szukali pracowników. Odmówili mi zatrudnienia. [Wywiad 9]

Miejsce zamieszkania – wynajem mieszkania/pokoju

Spora część respondentów nie miała problemów ze znalezieniem pokoju lub mieszkania, ale wiele z tych osób nie poszukiwała sama mieszkania, ale wprowadzała się do małżonka lub rodziny małżonka lub miała znalezione mieszkanie dzięki odpowiednim kontaktom.

Z tym problemu nie miałem. Pracodawca żony ma mieszkanie w Koźlu i od niego wynajmujemy mieszkanie, jestem tutaj też zameldowany. Na samym początku chwilę mieszkałem u znajomego, ale po paru miesiącach jak przyjechała żona to od razu wynajęliśmy mieszkanie od jej pracodawcy i cały czas tam mieszkamy. Mamy teraz złożony wniosek o mieszkanie komunalne. Jak się to uda, to już na pewno zostaniemy tutaj na stałe i do końca będę ściągął tutaj swoją rodzinę. Głównie córkę. [Wywiad 8]

Wprowadziłam się od razu do męża. [Wywiad 11]

Nie szukałem czegoś w ogłoszeniach. Akurat udało mi się podnajść mieszkanie od znajomego, który przebywa za granicą i ma w Kędzierzynie swoje mieszkanie. Więc od razu udało nam się znaleźć tymczasowe lokum. Obecnie mamy już własne mieszkanie. [Wywiad 10]

Negocjacja z klubem trwała jakiś czas i ja podczas tego czasu szukałem dla siebie mieszkania. I okazało się wtedy, że na rynku tutaj jest tylko jedno mieszkanie, które mógłbym wynająć, ale od listopada. A musiałem już tutaj się przenieść w połowie października. Tak więc zobligowałem klub, aby pomógł mi w kwestii mieszkania. I udało się. Pan, który mi to mieszkanie wynajmuje, już wcześniej wynajmował je jakiemuś pracownikowi klubu ZAKSA. Myślę, że to jakiś znajomy klubu. Jego mieszkanie nie było oficjalnie dostępne do wynajęcia na różnych portalach w Internecie np. Więc tylko dzięki pomocy klubu udało się tą sprawę załatwić. [Wywiad 13]

Problemami, na jakie natykali się niektórzy respondenci, były: mała dostępność mieszkań, nieodpowiednie warunki mieszkaniowe oraz problemy ze spełnieniem warunków stawianych przez wynajmujących (np. niechęć do wynajmowania mieszkania rodzinom z dziećmi).

Było trochę problemów, bo nie chcieli wynajmować mieszkania osobom z dziećmi, a chciałem docelowo ściągnąć tutaj dzieci. Więc jak o tym mówiłem, to nie chcieli mi wynająć mieszkania. Ale w końcu znajoma mi pomogła i udało się znaleźć mieszkanie. Jestem bardzo zadowolony i nie mam na co narzekać. [Wywiad 7]

Jak przeniosłem się tutaj z Kielc z pracodawcą, to on zapewniał mi hotel robotniczy. Jak straciłem tą pracę, to musiałem szukać mieszkania do wynajęcia. Znalazłem na wiosce, ale warunki były fatalne. A później jak poznałem żonę, to wynajęłem z nią jednopokojowe mieszkanie. Tam również warunki były bardzo fatalne. Wraz z żoną staraliśmy się więc o mieszkanie socjalne. Ale zbyt długo to trwało a naprawdę warunki mieliśmy makabryczne, ubikacja na korytarzu, prysznic nie było, był

straszny grzyb. I w urzędzie doradzono mi żebym zamiast o socjalne zaczął starać się z żoną o mieszkanie komunalne i po kilku miesiącach udało nam się dostać mieszkanie do remontu w Kędzierzynie Koźlu. Administracja zrobiła remont tego mieszkania pod klucz. My musieliśmy tylko je umeblować. [Wywiad 9]

Tak. Jest problem z mieszkaniami. Mało jest dostępnych mieszkań do wynajęcia w dobrym standardzie. Jest mała podaż mieszkań do wynajęcia, które mają dobry standard. [Wywiad 12]

Jak zwraca uwagę jeden z respondentów, wielu Ukraińców ma problemy z zakupem własnego mieszkania w Polsce z uwagi na przepisy prawne i zawiłe procedury.

Ale na pewno dla wszystkich Ukraińców bardzo trudno jest uzyskać własne mieszkanie. Bardzo skomplikowane i utrudnione procedury nawet przy samej chęci kupna mieszkania. Banki są bardzo niechętnie, przepisy są bardzo trudne i skomplikowane, żeby im sprostać. Ukraińców, którzy by chcieli swoje mieszkanie jest bardzo wielu i wszystkich bardzo denerwuje fakt, że mają zdolność, stać ich na kredyt a i tak muszą wynajmować i oddawać połowę swojej pensji nie za swoje mieszkanie. To bardzo irytujące i frustrujące. [Wywiad 9]

Załatwienie spraw w urzędach/institucjach

Uczestnicy badania raczej nie mieli problemów z załatwianiem spraw w urzędach czy instytucjach. Deklarowali oni, że urzędnicy pomagali i doradzali przy składaniu dokumentów. Zwracali tylko uwagę na kolejki w urzędach czy rozwiniętą biurokrację.

Nie miałem problemów. Jedyne co, to jak starałem się o dodatek mieszkaniowy to było bardzo dużo formalności i dokumentów. I póki co jeszcze nie tego nie załatwiłem, bo potrzebuję na to 2-3 dni, a na razie nie mam na to czasu. Trochę to trwa niestety. [...] Ale poza tym nie miałem żadnych problemów w żadnych urzędach. Pomagali mi w wypełnianiu wniosków, wspierali. Tak samo jak kupowałem samochód i musiałem go przerejestrować – nie miałem żadnych problemów. Pracownicy są pomocni, opiekuńczy – bardzo mi się to podoba, są bardzo pozytywnie nastawieni do obcokrajowców. [Wywiad 7]

Musiałam jakichś parę rzeczy pozatłatwiać, np. powymieniać dokumenty. Ale nie miałam żadnych problemów. Jedyne co, to straszne kolejki w wydziale komunikacji jak potrzebowałam przerejestrować auto. Dwa razy. Masakra to była. Ale to Starostwo a nie urząd. Na szczęście już nie muszę nic tam załatwiać. [Wywiad 11]

Na pewno dzięki pracownikom urzędu udało nam się dostać mieszkanie. W urzędzie miasta nas bardzo dobrze znają i naprawdę nam doradzają, tłumaczą, jak zrobić, gdzie, jakie dokumenty donieść. [...] Naprawdę z urzędami nie mamy żadnych problemów. [Wywiad 9]

Jeden z badanych uważa jednak, że w urzędzie nie został o wszystkim dobrze poinformowany i przez to razem z pracodawcą nieświadomie złamał prawo, co skutkowało deportacją na Ukrainę na okres jednego roku.

Trzy lata temu złożyłem pierwszy raz wniosek do Urzędu Wojewódzkiego w Opolu na pobyt czasowy. Byłem tam z pracodawcą i nikt nam nie powiedział wtedy, że mogę pracować tutaj legalnie mając ważną wizę, a gdy jej ważność się skończy, mam obowiązek iść na bezpłatny urlop i czekać na decyzję urzędu o przyznaniu mi karty pobytu czasowego. Dopiero wtedy mogę wrócić do pracy. Nie mieliśmy razem z moim pracodawcą o tym żadnego pojęcia. [...] Miałem wizę ważną do końca maja, a potem pracowałem nadal jak się skończyła wiza – okazało się, że nielegalnie, bo przyjechała kontrola sprawdzić, czy ja pracuję czy jestem na urlopie zgodnie z prawem. Zastali mnie w pracy, więc pracodawca dostał pouczenie, ja też i skończyło się to dla mnie jednym rokiem deportacji na Ukrainę. Żadne odwołania nie skutkowały. Musiałem więc na rok zostawić w Polsce syna i żonę. Po tym roku złożyłem wniosek o pobyt czasowy i dostałem zgodę. [Wywiad 8]

Dostęp do opieki medycznej

Respondenci nie mają problemów z dostępem do opieki medycznej. Dwoje badanych narzekało natomiast na dostępność terminów do specjalistów, inny zaś na kolejki w poczekalni.

Tu jedynie na co mogę narzekać to na terminowość. Np. córka miała skierowanie do laryngologa w trybie pilnym, a i tak musiała czekać 2-3 miesiące. Ale myślę, że taka sytuacja jest w całej Polsce. [Wywiad 1]

Nie ma lekarza w Kędzierzynie, ponieważ jest tutaj problem z dostępem do opieki medycznej. Są tutaj bardzo duże kolejki. Nawet w Zgorzelcu nie było takich problemów. [Wywiad 3]

Też nie. Mam bardzo blisko przychodnię i akurat ta moja przychodnia bardzo pozytywnie mnie zaskoczyła. Bardzo małe kolejki, szybki dostęp do lekarza. Jestem zadowolony. [Wywiad 10]

Nie napotkałam. Natomiast nie rozumiem zasad działania niektórych ośrodków zdrowia. Nie umawia się pacjentów na godziny, tylko się go rejestruje i on siada w poczekalni i czeka godzinami niekiedy na swoją kolej. To jest katastrofa i jest to dla mnie absolutnie niedopuszczalne. Chodzi mi o rejestrację do lekarza rodzinnego.
[Wywiad 11]

Poczucie bezpieczeństwa

Większa część uczestników wywiadów nie miała problemów z poczuciem bezpieczeństwa. Kilka osób miało obawy z różnych względów, ale większość z nich znikła wraz z upływem czasu i życiem się z lokalną społecznością. Respondenci wskazywali również potencjalnie niebezpieczne miejsca w mieście. Tylko jeden z badanych doświadczył bezpośredniej dyskryminacji ze strony Polaków.

Okolice parku basenu krytego – tam czasami są takie zbiorowiska młodzieży, która pije alkohol, zbiera się grupkami. I to budzi czasami niepokój. I tam właśnie służby mogły by to przypilnować. [Wywiad 1]

Na początku miałem obawy. Nie wiedziałem co to za miasto, jakich ludzi spotkam. Ale powoli się przyzwyczaiłem, poznałem nowych ludzi, przyjaciół - jest teraz dobrze. Czuję się bezpiecznie, nic mi nie grozi. [Wywiad 5]

Takich poważniejszych to nie. Są miejsca, do których miałbym obawy udać się wieczorem: np. Koźle Port bądź zaułki śródmieścia są takie newralgiczne. [Wywiad 6]

Obrażanie było. W jednej firmie, w której pracowałem nie tak dawno, zrobiłem remont wszystkich pomieszczeń w tej firmie (łazienka, pokój socjalny, biuro, magazyn) na prośbę kierownika. I po remoncie pracownicy polscy zamknęli na klucz toaletę i powiedzieli, że obcokrajowcy nie będą korzystać z toalety, jak mam potrzebę to mam ją załatwić na podwórku. Kierownik w to nie uwierzył i w zasadzie stanął po stronie polskich pracowników. Więc się stamtąd zwolniłem. Ale to był odosobniony przypadek. I też nasza sąsiadka na początku jak mnie poznała i dowiedziała się, że jestem z Ukrainy to dwa lata nie witała się ze mną. Ale teraz już jej córka się ze mną wita, ona też. Przekonała się do mnie jako Ukrainka.
[Wywiad 9]

Ciężko mi powiedzieć. Mieszka tutaj bardzo dużo cyganów. I dla mnie było to coś nowego, bo nie miałam z nimi wcześniej kontaktów. I w jakiś sposób czułam na początku taki niepokój, ze względu na te wszystkie złe opowieści, których się nasłuchiwałam w życiu na temat Cyganów. Ale po latach mogę powiedzieć, że nic

złego z ich strony mnie nigdy nie spotkało. Mieszkańcy Kędzierzyna jak wszyscy inni.

[Wywiad 11]

Bariera językowa (dotyczy obcokrajowców)

Niektórzy obcokrajowcy deklarowali problemy z językiem na początku swojego pobytu w Polsce, ale z czasem bariera ta zaczęła znikać. Były jednak również osoby, które znały język polski w wystarczającym stopniu, przez co nie miały problemów z komunikacją.

Na początku, jak przyjechałem, to 3 miesiące było mi ciężko. Ale po 3 miesiącach już zacząłem się dogadywać, bo jest to język podobny do naszego. [Wywiad 5]

Na początku jak przyjechałem, to była ta bariera. Teraz już nie. Jak przyjechałem to nie umiałem nawet rozmawiać po polsku. Ale teraz bardzo dobrze sobie radzę. Jak człowiek chce to się potrafi nauczyć. Sam nie wiem jak mi się to udało, bo nie byłem na żadnym kursie. Ale pomagali mi Polacy w pracy, znajomi i też filmiki na YouTube. Jakoś udało się opanować ten język. Jeszcze mam braki, ale już spokojnie mogę się dogadać. [Wywiad 7]

Nie. Rozmawiałem po Polsku. Ojciec woził mnie do polskiej rodziny. Wszystko rozumiem, bardzo dobrze znam polski. Nawet w jednej firmie pomagałem jako tłumacz, ponieważ bardzo dobrze znam rosyjski i ukraiński i potrafiłem tłumaczyć polskim pracownikom na polski. Pomagałem głównie w gramatyce. [Wywiad 9]

Zezwolenia na pobyt w Polsce (dotyczy obcokrajowców)

Tylko jeden obcokrajowiec zadeklarował problem – nie otrzymał informacji o braku możliwości pracy po straceniu ważności przez wizję, co skutkowało deportacją na rok na Ukrainę (powrócił do swojej rodziny po roku). Pozostali respondenci z zagranicy nie mieli problemów z uzyskaniem zezwolenia na pobyt w Polsce.

Nie. W tej sprawie interweniowała nasza kadrowa. Musiałem pojechać do Urzędu Wojewódzkiego, żeby pozatratować dokumenty. Wszystko udało się załatwić bez żadnych problemów. Sam jestem zdziwiony, że to tak łatwo poszło. Na Ukrainie nie byłoby to takie łatwe. [Wywiad 7]

W urzędzie nie poinformowano mnie i mojego pracodawcy, że jak wiza straci ważność, a nie będzie decyzji o karcie pobytu to muszę iść na bezpłatny urlop i czekać na kartę pobytu. [Wywiad 8]

Nie było takich problemów. Najpierw miałem pobyt czasowy na pracę, a po małżeństwie otrzymałem pobyt stały. [Wywiad 9]

Inne problemy związane z pobytem w Kędzierzynie-Koźlu

Dwie osoby zwróciły uwagę na złą jakość powietrza w Kędzierzynie-Koźlu.

Generalnie największym problemem mieszkania tutaj jest jakość powietrza. Ze względu chociażby na te zakłady azotowe. Ale też różne inne zakłady, które emitują bardzo dużo zanieczyszczeń do środowiska. Ja pochodzę raczej z gór, gdzie przyzwyczajony byłem do innego powietrza i miałem problem, żeby się oswoić z powietrzem w Kędzierzynie. [Wywiad 10]

Respondent nr 10 zwrócił również uwagę na brak miejsc do rekreacji i spędzania wolnego czasu, zwłaszcza dla rodzin:

I brakuje w Kędzierzynie takich miejsc do rekreacji dla całych rodzin. Brakuje jakichś miejsc na ognisko, na grilla, jakichś wiat, jakichś ścieżek rekreacyjnych – mówię o tych terenach zalesionych w okolicach Kędzierzyna. Tak żeby można w wolnej chwili uciec od tego zatrutego powietrza, gdzie te wskaźniki norm są nawet o kilka tysięcy przekraczane. [Wywiad 10]

Jedna osoba spotkała się z zaczepkami pijanego mieszkańca, na szczęście nie była to groźna sytuacja:

Spotkałem się tylko dwa razy z jakimiś zaczepkami pijanego mieszkańca, fana sportu w Kędzierzynie, ale nie były to groźne sytuacje. Raczej nie odebrałem ich negatywnie. [Wywiad 13]

Inna osoba zwróciła uwagę na początkowe problemy zawodowe w firmie:

Ta dziedzina, którą się zajmuję jest specjalistyczna, wymaga specjalistycznej wiedzy. I kadra, która była w tym momencie zatrudniona musiała się od podstaw uczyć tego czym ja się zajmuję (tj., pracy na specjalistycznym oprogramowaniu, technik sporządzania dokumentów planistycznych). Musieliśmy tworzyć tą komórkę od zera, musiałem poświęcić wiele czasu aby przekazać specjalistyczną wiedzę. Na samym początku były więc problemy z kadrą. I na początku też moi bezpośredni zwierzchnicy nie zawsze popierali moje działania i rozwiązania – na początku była zauważalna bariera merytoryczna. Ale teraz jest już wszystko funkcjonuje dużo lepiej. [Wywiad 2]

Działania podejmowane na rzecz wsparcia zatrudnienia i integracji społecznej

Działania wspierające integrację osób z innych miast/ krajów z lokalną społecznością

Wypowiedzi respondentów zazwyczaj świadczyły o tym, że nie mają oni świadomości o dostępnych formach pomocy, które wspierają integrację osób (jak one) z innych miast lub krajów z lokalną społecznością. Fakt ten często łączył się z tym, że sami oni nie potrzebowali pomocy w tym zakresie, więc nie dowiadywali się, jak wygląda spektrum możliwości w tym aspekcie:

Nie zauważyłem takich działań, nie korzystałem z takich możliwości. [Wywiad 8]

Jedną z niewielu instytucji, która została wymieniona jako ta, która pomogła w trudniejszych czasach, a której pomoc przełożyła się na przetrwanie ciężkich czasów był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie, który wsparł jednego z rozmówców i jego rodzinę w ciężkiej sytuacji finansowej:

[...] Ale jak oboje z żoną nie mieliśmy przez chwilę pracy i mieliśmy już dzieci to faktycznie finansowo pomógł nam bardzo MOPS w Kędzierzynie. [Wywiad 9]

Nie w każdym przypadku to instytucje były głównym determinantem integracji. W niektórych wypadkach osoby przyjeżdżające do Kędzierzyna Koźła z innych miast czy innych krajów korzystały w tym względzie z pomocy innych mieszkańców miasta, znajomych:

Wsparcie na pewno otrzymałem od znajomych z czasów szkolnych mojej żony. Próbowali mnie integrować poprzez np. wspólne granie w piłkę na hali, czy wspólne oglądanie meczów. Raczej tylko znajomi pomogli nam w integracji. [Wywiad 2]

Zawodnicy grający w ZAKS-ie wskazywali, że ich integracją ze środowiskiem i społecznością lokalną zajmował się klub, który organizował takie działania, spotkania, które były doceniane przez objęte nimi osoby:

Generalnie to klub mi zajmuje większość życia i to klub organizował nam różne spotkania z naszymi kibicami. Kilka razy były organizowane takie spotkania i uważam, że to bardzo fajna inicjatywa. [Wywiad 13]

[...] mamy klubowe akcje marketingowe, czasami pojawiaamy się w jakichś szkołach, uczestniczymy w spotkaniach z fanami siatkówki. [Wywiad 14]

Rodzaje oferowanego wsparcia i potrzebna formy wsparcia

Najbardziej pożądaną formą wsparcia, która powinna być oferowana to bezpłatna nauka języka polskiego dla obcokrajowców. Rozmówcy są w stanie również zapłacić niewielką sumę za taką naukę, ważniejsza jest w tym wypadku kwestia dopasowania godzin do godzin pracy respondentów:

Taka szkoła nauki polskiego dla obcokrajowców, najlepiej bezpłatna – to byłoby super. Chciałbym się nauczyć dobrze czytać i pisać po polsku. I wiem, że jest dużo takich osób. Ale nawet jakby trzeba było płacić jakąś niewielką kwotę za tę szkołę to też chętnie bym korzystał. [...] Wiem, że w Opolu takie szkoły języka dla obcokrajowców istnieją, ale działają w takich godzinach, że nie mam jak z nich korzystać, bo zbyt długo pracuje. [Wywiad 7]

Inną działalnością, która powinna leżeć w gestii instytucji, zajmujących się m.in. integracją przyjezdnych z lokalną społecznością jest zainteresowanie losami takich osób, jakie są powody ich przyjazdu, plany na dalsze pozostanie w mieście itp.:

Urząd powinien też interesować się obcokrajowcami. Powinien się interesować tym, jak nam się żyje, po co przyjechaliśmy, czy na stałe czy na określony czas za pracę... Teraz dopiero, po 3 latach, pierwszy raz widzę, że Urząd się tym interesuje, bo Pan do mnie dzwoni i się o te rzeczy pyta. [Wywiad 8]

Kolejną kwestią, która powinna zostać wzięta pod uwagę jest informowanie, osób, które przyjechały z innego kraju, o obowiązujących przepisach, zwłaszcza w odniesieniu do prawa pracy, ponieważ jego nieznaną u przyjezdnych z zagranicy doprowadza do problemów np. z brakującymi zgłoszeniami do obowiązkowych ubezpieczeń:

Po pierwsze nikt nie mówi obcokrajowcom o tym jakie są w Polsce warunki zatrudnienia. Co to jest umowa o pracę, umowa o dzieło, umowa zlecenie. Dawali mi jakąś umowę, myślałem, że wszystko gra a potem okazuje się, że nie byłem zgłoszony do ZUS-u. [Wywiad 9]

Innymi pomysłami, które mogłyby ułatwić, zwłaszcza obcokrajowcom, poruszanie się w przestrzeni miasta i integrację z lokalną społecznością było rozwiązanie na kształt broszury informacyjnej

o wydarzeniach i instytucjach kulturalnych, restauracjach, stowarzyszeniach. Osoby osiedlające się dopiero w mieście oczekiwałyby również pomocy merytorycznej, doształcenia pod kątem stanowisk pracy dostępnych w Kędzierzynie Koźlu oraz pomocy w znalezieniu zatrudnienia.

Skuteczność działania

Ze względu na fakt, że właściwie żaden z rozmówców nie korzystał dotychczas ze wsparcia w zakresie integracji z lokalną społecznością, skuteczność takich działań nie została przez respondentów określona.

Określenie planów na przyszłość

Plany życiowe, zawodowe oraz edukacyjne respondentów

Największa grupa rozmówców to osoby, które planują pozostanie w Kędzierzynie Koźlu na stałe, nie planują wyjazdu ani do innego miasta, ani tym bardziej – do innego kraju:

Na razie chcę być tutaj. Planuję tutaj zostać na zawsze. Na pewno będę starał się o pobyt stały. Nie planuję nigdzie wyjeżdżać, przeprowadzać się. Z pracy jestem zadowolony, czuję się dowartościowany. [Wywiad 7]

Duże znaczenie dla decyzji o pozostaniu w Kędzierzynie Koźlu na stałe i związanie swojego życia z tym miastem miał często fakt otrzymania dobrze opłacanej, satysfakcjonującej pracy, która stanowi ważny powód do takich planów na dalsze życie:

Raczej już przyjechałem tutaj z myślą pozostania tutaj na dłużej i organizowania sobie tutaj życia rodzinnego i zawodowego. Traktuję obecną pracę długofalowo i raczej nie zamierzam jej zmieniać i nie planuję się nigdzie przeprowadzać. [Wywiad 10]

Sporym argumentem w niektórych przypadkach, na rzecz tego, by rozmówca pozostał w Kędzierzynie Koźlu na stałe jest posiadanie w tym mieście własnego mieszkania. Wynajem mieszkania w opinii respondentów sprawia, że pojawiają się rozważania dotyczące zmiany miejsca zamieszkania:

Na tą chwilę bardzo chciałbym zostać tutaj, w Kędzierzynie. Ale chciałbym mieć tutaj własne mieszkanie, a nie cały czas mieszkać w wynajmowanym. Dobrze by było, żeby władze miasta ułatwiły nam tutaj zakup własnego mieszkania, wprowadzić jakieś procedury, które nam to umożliwią. [Wywiad 8]

Wśród rozmówców bywały również osoby, które początkowo planowały czasowy pobyt w Kędzierzynie Koźlu, by poprawić sytuację finansową swoją i swojej rodziny za granicą, jednak plany te uległy modyfikacji np. ze względu na zmianę statusu rodzinnego i pobyt ten stał się pobytem stałym:

Na początku miał to być pobyt czasowy, za pracą, żeby wspomóc rodzinę i żonę na Ukrainie. Ale jak poznałem tutaj swoją żonę to już wiem, że tutaj z nią zostaną na zawsze. Tutaj mam swoją najbliższą rodzinę. [Wywiad 9]

Bardzo rzadko rozmówcy planowali przemieszczenie, przeprowadzenie się do innego miasta. Przeprowadzka była podyktowana np. lepszą komunikacją z miejscowościami, w których rozmówca posiadał rodzinę oraz znajomych:

Raczej pobyt czasowy, raczej myślę, żeby na stałe zamieszkać w innym mieście - bliżej rodziny i znajomych we Wrocławiu, Opole ma lepszą komunikację z tymi miastami niż Kędzierzyn Koźle. [Wywiad 4]

Najbardziej elastyczni i najbardziej skłonni do ewentualnej zmiany miejsca zamieszkania są zawodnicy kędzierzyńskiej ZAKSY, których miejsce zamieszkania podyktowane jest związaniem się kontraktem z klubem z danego miasta. Lepsze, bardziej intratne oferty są dla nich znaczącym powodem by zmienić miejsce zamieszkania, jednak zawodnicy nie wykluczają, że przy satysfakcjonującej ofercie, są skłonni pozostać w Kędzierzynie - Koźlu i związać się z miastem na dłuższy czas:

Na razie jest to pobyt czasowy ze względu na kontrakt z klubem. Jestem w takim wieku, że wszystko zależy od ofert sportowych i kariery sportowej [...] jeżeli ZAKSA będzie mi dawała najlepszą ofertę do końca mojej kariery zawodowej, to będę w Kędzierzynie. Ale jestem gotowy na przeprowadzki, jeśli pojawi się lepsza oferta współpracy z innymi klubami sportowymi podczas mojej sportowej kariery. [Wywiad 13]

Nie przyjechałem tutaj z zamiarem spędzenia reszty życia w Kędzierzynie, wszystko zależy od mojej kariery sportowej, jak ona się potoczy. Jak dostanę lepszy kontrakt w innym klubie, to gotowy jestem w każdej chwili się przenieść. [Wywiad 14]

Perspektywy kariery osobistej i zawodowej w Kędzierzynie - Koźlu

Spora część osób, które zgodziły się na rozmowę, przyznaje, że wykonywanie np. pracy związanej z ich zawodem wyuczonym na wyższym stanowisku niż obecne, jest niemożliwe w samym Kędzierzynie Koźlu:

Mam specyficzną pracę, gdzie raczej nie ma na to szans. Moje nadrzędne jednostki, gdzie mógłbym ewentualnie podnieść stanowisko i rozwinąć karierę zawodową, znajdują się w Katowicach i w Warszawie, więc sprawa jest jasna. [...] [Wywiad 6]

Inna kwestia dotyczy nie tyle braku perspektyw pracy w samym Kędzierzynie - Koźlu, ale braku możliwości przeniesienia kwalifikacji uzyskanych za granicą na grunt polski, co znacząco obniża jakość satysfakcji z wykonywanej obecnie pracy i uzyskiwanych zarobków:

Jeżeli chodzi o pracę to chciałbym jednak zmienić swoją pracę. Jestem magistrem elektroniki, a pracuję w zawodzie, gdzie potrzebna jest tylko podstawówka. Więc naprawdę chciałbym zmienić pracę, bo mam większe ambicje. Ale tutaj trzeba mieć mnóstwo uprawnień, bo moje które posiadam są tutaj nieważne. [Wywiad 9]

Jeden z rozmówców zwrócił uwagę, że pomimo istniejących perspektyw kariery zawodowej w Kędzierzynie-Koźlu, rozważa przeniesienie się w przyszłości do większego miasta:

W samym Kędzierzynie na pewno jest dużo możliwości, żeby zmienić pracę, rozwijać się, iść do przodu. Ale wydaje mi się, że docelowo wyłąduję kiedyś w dużym mieście. Zobaczymy... [Wywiad 5]

Wśród rozmówców były również osoby usatysfakcjonowane swoją obecną sytuacją zawodową i zarobkową, które nie potrzebują już w dalszym ciągu jej rozwijać. Brakującym do pełni zadowolenia elementem jest posiadanie własnego mieszkania:

Dla mnie jest bardzo dobrze tak jak jest tylko bardzo chcę własnego mieszkania do pełni szczęścia tutaj żyjąc. [Wywiad 8]

Wyjazd do innych krajów lub miast – plany rozmówców

Zdecydowana większość badanych chciałaby związać swoją przyszłość zawodową i prywatną z Kędzierzynom - Koźlem. Nie planują oni wyjazdów, a jeśli nawet – nie poza granice Polski:

Zostajemy tutaj. Jest nam dobrze, jest to bardzo ładne miejsce, wszystko nam pasuje, są mili ludzie. Naprawdę jest tutaj bardzo fajnie. [Wywiad 8]

Na pewno nie inny kraj. Ale przeprowadzkę z Kędzierzyna na starość – za parę lat – planujemy. Jak mówiłam, jeszcze nie wiem, gdzie konkretnie. [...] [Wywiad 11]

Aspektem, który przekonuje do pozostania na terenie Kędzierzyna - Koźla są nie tylko dobre warunki odnoszące się do pracy zarobkowej i mieszkania, ale również sentyment do korzeni, przodków, którzy przebywali w tym regionie:

W Kędzierzynie zostaną już na stałe z moją żoną. Poza tym ziemia polska to ziemia moich przodków, dziadków. Cieszę się, że moje życie tak się potoczyło, że tutaj znalazłem drugą żonę, z którą stworzyłem w Polsce wspaniałą rodzinę. [Wywiad 9]

Rozmówcy, którzy w jakimkolwiek stopniu rozważają wyjazd z Kędzierzyna - Koźła przyznali, że powodem do takiej decyzji byłaby głównie intratna propozycja dotycząca zatrudnienia lub pomysł otworzenia własnej działalności:

Nie wiem, czy brałbym taką opcję pod uwagę. Ale też nie wykluczam tego. Na tę chwilę ciężko mi powiedzieć. Ale może jakaś okazja na dobrze prosperujący biznes. I zależałoby to raczej od jakiejś szansy, przypadku, wyjątkowej okazji. Może branża nieruchomości. [Wywiad 12]

Największa tendencja do rozważania zmiany miasta związanego zarówno z wykonywaną pracą jak i życiem prywatnym uwidoczniła się wśród zawodników ZAKSY, którzy są związani z klubem na konkretny okres czasu, w związku z czym nie planują osiedlenia się w jednym z miast na stałe, a ich aktualne miejsce zamieszkania zależy od tego, w którym klubie podpiszą kolejny kontrakt lub wynika ze względów prywatnych:

Nie mam planów pozostania w Kędzierzynie po zakończonej karierze sportowej. Na chwilę obecną stawiam na Wrocław i tam planuję żyć, inwestować i mieszkać na stałe po zakończeniu kariery sportowej. [Wywiad 12]

Nie jest to kwestia tego, że czegoś brakuje tego miastu. Nie mam na razie jeszcze wizji zawodowej i życiowej po zakończeniu kariery sportowej. Ale raczej stawiam na Mazury ze względu na bliskość całej rodziny i też moja dziewczyna stamtąd pochodzi. [Wywiad 13]

W niektórych przypadkach perspektywa przedłużenia współpracy z klubem, nawet po zakończeniu kariery sportowej byłaby dobrym powodem do pozostania w Kędzierzynie - Koźlu, przeniesienia do miasta zarówno życia zawodowego jak i prywatnego zawodnika:

Nie wykluczam przeniesienia do Kędzierzyna swojego życia rodzinnego i zawodowego na stałe. Ale tylko w przypadku perspektywy dalszej współpracy z ZAKSĄ już po mojej karierze sportowca. Póki co jestem młodym zawodnikiem i nie myślę jeszcze o końcu kariery i nie skupiam się na tym, jak będzie wyglądała moja sytuacja zawodowa po. [...] [Wywiad 15]

Identyfikacja potrzeb i priorytetów dotyczących osiedlenia się i podjęcia pracy

Oczekiwania związane z miejscem zamieszkania oraz pracą zarobkową przed przyjazdem do Kędzierzyna - Koźła

Zdecydowana większość rozmówców była zadowolona z osiągniętej przez siebie stabilizacji finansowej (zarobkowej) oraz mieszkaniowej podczas swojego zamieszkiwania w Kędzierzynie - Koźlu. Biorąc pod uwagę te dwa aspekty – zarobków oraz własnego mieszkania, częściej dostrzegalna i deklarowana jest satysfakcja z zarobków uzyskiwanych z pracy:

Na tym etapie jestem zadowolony. Na pewno zarobię tutaj lepiej niż na Ukrainie. Czuję, że moje oczekiwania w obecnej chwili są zaspokojone. Wiadomo, że człowiek by chciał jeszcze więcej. Ale uważam, że to wszystko przyjdzie z czasem. Na pewno chciałbym mieć własne mieszkanie w Kędzierzynie bądź w innym mieście. [...]

[Wywiad 5]

Posiadanie własnego mieszkania w niektórych przypadkach należy raczej do sfery potrzeb czy marzeń, jednak wśród respondentów pojawiały się również wypowiedzi świadczące o tym, że dłuższe zamieszkanie w Kędzierzynie - Koźlu, ustabilizowanie swojej sytuacji materialnej sprzyja zakupowi własnego mieszkania i – tym samym – związaniu swojej przyszłości z miastem:

Jeżeli chodzi o samo mieszkanie, to również w pełni jesteśmy zaspokojeni i szczęśliwi. Od samego początku mieszkamy w tym samym miejscu. Najpierw je wynajmowaliśmy, a potem wykupiliśmy na własność od spółdzielni. [...] [Wywiad 6]

Nie bez wpływu na ustabilizowanie sytuacji mieszkaniowej niektórych z przyjezdnych mieszkańców Kędzierzyna - Koźła miała pomoc ważnych osobistości i instytucji, która znacząco przyspieszyła otrzymanie mieszkania:

Jestem bardzo zadowolony, jeśli chodzi o obecną sytuację mieszkaniową. Dostaliśmy mieszkanie komunalne, bardzo nam pomogła w tej kwestii Pani Prezydent Miasta. [...] [Wywiad 9]

Bezpieczeństwo ekonomiczne, a co za tym idzie również emocjonalne dawało niektórym rozmówcom wcześniejsze ustalenie warunków finansowych umowy przed podjęciem pracy i przeprowadzką do Kędzierzyna - Koźła. Świadomość swojej sytuacji pod względem finansów pomogła podjąć tę decyzję, której skutki okazały się być pozytywne zarówno dla rozmówcy jak i dla całej jego rodziny:

Ja już od początku wiedziałem, gdzie jadę i ile będę zarabiał. Wszystko mi pasowało, dlatego jestem tutaj. Ja wiem, że każdemu zawsze mało pieniędzy – to jest normalne. Ale nam naprawdę jest tutaj dobrze. Wszystko mamy. [...] [Wywiad 7]

Tak było również w przypadku siatkarskiego klubu ZAKSA Kędzierzyn - Koźle – negocjacje dotyczące warunków finansowych oraz mieszkaniowych miały miejsce na długo przed przeprowadzką do Kędzierzyna - Koźła, przez co zostały osiągnięte na poziomie satysfakcjonującym rozmówców:

Moje oczekiwania są spełnione w 100%. Warunki kontraktu z ZAKSĄ negocjowałem mieszkając i grając jeszcze w Warszawie. A ponieważ Klub zaproponował mi bardzo atrakcyjne warunki, to zdecydowałem się na współpracę z nim i przeprowadzkę tutaj. Tak więc dokładnie wiedziałem co mnie czeka, jeżeli chodzi o moje zarobki, jeszcze zanim się tutaj przenieśliem. [Wywiad 13]

Jednym z niewielu głosów, który świadczył o niespełnieniu zakładanych oczekiwań i braku satysfakcji z warunków życia w Kędzierzynie - Koźlu był głos rozmówcy, który mówił o braku możliwości sprowadzenia córki z rodzinnego kraju do Polski z powodu niewystarczającego zabezpieczenia finansowego, które jest wydawane na bieżące potrzeby takie jak np. mieszkanie:

Wszystkie zarobki, które tutaj mamy zostawiamy tutaj. Wynajem jest drogi. [...] Nie jestem w stanie oszczędzić i mimo ciężkiej pracy razem z żoną i synem, nie stać nas na to, żeby ściągnąć tutaj naszą córkę na razie. Tak więc zarobki są na pewno lepsze niż na Ukrainie, ale żyje się raczej z dnia na dzień. [Wywiad 8]

Najważniejsze potrzeby

Wśród rozmówców najczęściej pojawiającą się, najważniejszą dla nich potrzebą było posiadanie własnego mieszkania lub domu. Posiadanie własnego mieszkania lub domu jest widziane nie tylko jako dobra inwestycja, czy uniezależnienie się od lokali wynajmowanych, ale również jako możliwość stałego osiedlenia się w Kędzierzynie – Koźlu, związanie z nim na stałe przyszłości zarówno respondenta, jak i jego rodziny:

Przede wszystkim marzymy o własnym mieszkaniu, Bardzo chcielibyśmy mieć tutaj własne mieszkanie w Kędzierzynie. [...] Bardzo bym chciał mieć to własne mieszkanie

dla moich dzieci. Żeby mogli tutaj zostać już na stałe i też zaopiekować się nami na stare lata, żebyśmy nie musieli lądować w jakichś ośrodkach starców. Żeby mieli perspektywę na własne życie tutaj to wtedy zostaną na stałe. [Wywiad 8]

Próba kupna własnego mieszkania nie jest warunkowana tylko względami finansowymi, ale również względami formalnymi, wynikającymi z nie do końca uregulowanych spraw, jeśli chodzi o pobyt – wedle deklaracji jednego z rozmówców karta stałego pobytu może znacząco wpłynąć na ułatwienie w tej kwestii:

Najważniejsze jest dla mnie własne mieszkanie. Będę się starał za rok roku o kartę stałego pobytu (w lutym 2021), mam nadzieję, że się uda i wtedy będzie na pewno dużo łatwiej starać się o własne mieszkanie. [Wywiad 7]

Oprócz mieszkania, które pojawiało się najczęściej jako najważniejsza potrzeba, pojawiał się również aspekt pracy zawodowej. Jeden z rozmówców zwrócił uwagę na to, że jego wykształcenie i kompetencje są znacznie wyższe niż stanowisko, które teraz zajmuje pracując w Polsce. Pracę na wyższym i lepiej opłacanym stanowisku utrudnia jednak fakt niehonorowania w Polsce certyfikatów uzyskanych za wschodnią granicą naszego kraju:

Na chwilę obecną to chciałbym się jednak zrealizować zawodowo, spełnić swoje ambicje. Obecnie wykonuję taką prostą, elementarną pracę. Jest opłacalna i dobrze, że jest. Ale to nie jest szczyt moich ambicji. Przykre jest to, że wszystkie dyplomy i certyfikaty, które posiadam i zdobyłem w Rosji i na Ukrainie, są kompletnie nieważne w Polsce [...] wszędzie chcą uprawnienia i polskie certyfikaty. [Wywiad 9]

W jednym przypadku pojawiły się również plany, by zmienić miejsce zamieszkania w obrębie województwa i by na miejsce swojego zamieszkania wybrać miasto wojewódzkie – Opole:

Ale na pewno docelowo chcemy przeprowadzić się do Opola i tam już na stałe przenieść swoje życie zawodowe i prywatne. [Wywiad 4]

Pozostałe osoby wskazywały, że są w pełni usatysfakcjonowane ze swojego życia w Kędzierzynie – Koźlu i nie wskazywały na żadną potrzebę, mniejszą lub większą, która wymagałaby jej spełnienia.

Działania na rzecz integracji mieszkańców oczami zawodników ZAKSY Kędzierzyn - Koźle

Działania na rzecz integracji mieszkańców oczami zawodników ZAKSY Kędzierzyn - Koźle

Zawodnicy ZAKSY Kędzierzyn - Koźle zapytani o to, czy chcieliby oraz mieliby możliwość włączenia się w działania integrujące mieszkańców miasta przejawiali spory entuzjazm w tym zakresie. Promowanie miasta jest widziane jako swojego rodzaju zobowiązanie ze strony zawodników, które wypełniliby z dużą przyjemnością:

Bardzo chętnie wziąłbym udział w takich działaniach. Naszym obowiązkiem jest promowanie miasta. Jest to nasz dom i nasz sponsor, więc oczywiście, że chętnie bym uczestniczył w różnych projektach integracyjnych dla miasta. [Wywiad 13]

Jestem otwarty na tego typu wydarzenia – śmiało można liczyć na moje pełne zaangażowanie. [Wywiad 14]

Zawodnicy przejawiają sporą ochotę do zaangażowania się w różnego rodzaju inicjatywy w tym zakresie, wykazują chęć zarówno, jeśli chodzi o organizację takich wydarzeń jak i pomoc przy ich realizacji. Wahanie w tym zakresie dotyczy jednak głównie tego, jakie inicjatywy byłyby potrzebne, jakiego rodzaju wydarzenia są pożądane i przyniosłyby wymierny skutek.

Inną potencjalną przeszkodą dostrzeganą przez zawodników, która mogłaby jakkolwiek zahamować działalność tego typu jest zgoda lub raczej brak zgody ze strony klubu, by zawodnicy korzystali z wizerunku klubu. Jeśli takie utrudnienie nie miałyby miejsca zawodnicy chętnie włączyliby się w integrację lokalnej społeczności:

Wszystkie moje działania tego typu muszą być ustalane z naszym klubem. Nasz wizerunek należy do klubu. Jeśli będzie zgoda klubu to bardzo chętnie będę uczestniczył w różnych happeningach organizowany przez miasto w celu integracji jego mieszkańców. Jestem bardzo otwarty i chętny na współpracę. [Wywiad 13]

Scenariusz badania z migrantami, osobami, które zamieszkały w Kędzierzynie-Koźlu

OBSZAR TEMATYCZNY	OPERACJONALIZACJA OBSZARU BADAWCZEGO
<p style="text-align: center;">Ocena statusu zamieszkania w Kędzierzynie-Koźlu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na początek proszę opowiedzieć coś o sobie. Jakie jest P. pochodzenie, wykształcenie, doświadczenie zawodowe? • W jakim zawodzie w chwili obecnej P. pracuje? • Jaki jest P. stan cywilny i sytuacja, jeśli chodzi o posiadanie dzieci? Czy mieszka P. z rodziną, czy przebywa ona w P. kraju pochodzenia? • Jaki jest Pana/Pani status, jeśli chodzi o przebywanie w Polsce? Zezwolenie na pobyt czasowy/ zezwolenie na pobyt stały/ Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE/brak zezwolenia/w trakcie uzyskiwania zezwolenia
<p style="text-align: center;">Określenie czynników wpływających na podjęcie decyzji o migracji do Kędzierzyna-Koźle jako miejsca pracy i życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie były przyczyny P. wyjazdu z poprzedniego miejsca zamieszkania? Jakie czynniki były kluczowe dla tej decyzji? • Co sprawiło, że przyjechał/a P. do Kędzierzyna-Koźle? Dlaczego właśnie tutaj P. pracuje i mieszka? Co jest takiego w tym mieście, że wybór padł właśnie na nie? • Czy myślał/a P. o pracy/mieszkanu w innym polskim mieście? Jeśli tak, to co takiego mają inne miasta, a czego nie ma Kędzierzyn-Koźle? Czym przyciągają osoby takie jak P., że się tam osiedlają i szukają pracy? • Z czym kojarzy się P. Kędzierzyn-Koźle?
<p style="text-align: center;">Identyfikacja obszarów problemowych związanych z zatrudnieniem i integracją społeczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy napotkał/a P. na jakiegokolwiek problemy z: <ul style="list-style-type: none"> • znalezieniem pracy/uzyskaniem pomocy jako osoba bezrobotna? • znalezieniem pokoju/mieszkania/innego miejsca, gdzie mógłby/mogłaby P. zamieszkać? • załatwieniem jakiegokolwiek sprawy w urzędach czy innych instytucjach? • dostępem do opieki medycznej? • poczuciem bezpieczeństwa?

OBSZAR TEMATYCZNY	OPERACJONALIZACJA OBSZARU BADAWCZEGO
	<ul style="list-style-type: none"> • barierą językową? (dotyczy obcokrajowców) • z uzyskaniem zezwolenia na pobyt w Polsce? (dotyczy obcokrajowców, sprowadzenie rodziny) • Jakiego rodzaju były to problemy? Zostały rozwiązane? W jaki sposób? Przez kogo/przez jaką instytucję? • Czy napotkał P. jakiegokolwiek inne problemy związane z pobylem w Kędzierzynie-Koźlu?
<p>Działania podejmowane na rzecz wsparcia zatrudnienia i integracji społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy spotkał/a się P. z jakimiś działaniami, których celem było wsparcie P. jako osoby z innego miasta lub kraju w zakresie integracji P. z lokalną społecznością? • Jakiego rodzaju to były działania? Jaka instytucja/organizacja za nie odpowiadała? • Czy tego rodzaju działania uważa P. za skuteczne? Czy w ogóle są one potrzebne? • Jakie inne działania powinny być podejmowane w stosunku do migrantów w celu wsparcia zatrudnienia i integracji społecznej w Kędzierzynie-Koźlu?
<p>Określenie planów na przyszłość</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Czy przyjechał/a P. z zamiarem stałego pobytu i przeniesienia życia rodzinnego do Kędzierzyna-Koźle czy jest to pobyt czasowy? Jakie są P. plany życiowe/zawodowe/edukacyjne? • Czy widzi P. dla siebie perspektywę rozwoju zawodowego i osobistego/ kariery w Kędzierzynie-Koźlu? • Czy rozważa P. wyjazd do innych krajów/ miast, a Kędzierzyn-Koźle jest jedynie miejscem przejściowym w P. planach? Z czego to wynika?
<p>Identyfikacja potrzeb i priorytetów dotyczących osiedlenia się i podjęcia zatrudnienia na terenie Kędzierzyna-Koźle</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Jakie oczekiwania, potrzeby (związane z pracą oraz miejscem zamieszkania) miał P. przyjeżdżając do Kędzierzyna-Koźle w celach zarobkowych? Czy udało się P. te oczekiwania, potrzeby w jakiś sposób zaspokoić? • Które z tych potrzeb, o których przed chwilą P. powiedział/a są w P. opinii najważniejsze, a które mniej ważne? Proszę spróbować je jakoś uszeregować według ich ważności dla Pana/i.